

Briefpapier was al gedrukt

De ondergrondse woelmuis is voor de kenners welhaast de sympathiekste muize-soort van de Lage Landen. Met zijn kleine kraaloogjes kijkt hij je olijk aan; geen enkele andere muis heeft dat. Hij heeft ook geen afstotende lange staart, zoals sommige echte muizen, maar een vriendelijk behaard kwispelstaartje. Met zijn bruingrijze vacht ziet hij er uit als een echte lieverd. Behalve lief is hij helaas ook zeldzaam. Of beter niet helaas, want lief en zeldzaam is een goede combinatie. De das en de otter weten daarvan mee te praten. Een beetje fotogeniek kan ook geen kwaad. Je hebt dan zo



ners soms gezien. Onlangs haalde de ondergrondse onverwachts de krant na de ontdekking, dat er enkele soortgenoten in de Gelderse Achterhoek leefden. Het begin van zijn succesvolle mediatrip? Nu, enkele maanden later, besef ik dat het misgegaan moet zijn met de nieuwe bond. Mijn bankoverschrijving was gelukkig nog niet de deur uit, maar toch voelde ik me bekocht. Ik liep over van sympathie en wilde steunen. Het was stuk gelopen, zo bleek uit de reconstructie van het drama, op iets dat je onder zoogdiervrienden weinig tegenkomt: gezond verstand. Sommigen wilden de bond zuiver

Ondergrondse Woelmuis Bond

een eigen club achter je staan. Af en toe een prent in de sneeuw of een opgeofferd exemplaar op het wegdek: het is goed voor je imago als zeldzame, bedreigde diersoort. Onlangs dwarrelde in mijn brievenbus een schrijven over de oprichting van de Ondergrondse Woelmuis Bond. Toen ik het las was mijn eerste gedachte: "dat het nog zolang heeft moeten duren".

De ondergrondse woelmuis heeft alles mee. Het is waarschijnlijk alleen zijn lengte, nog geen 10 centimeter, waardoor hij nog niet eerder de aandacht op zich heeft weten te vestigen. Maar wat maakt het uit. Met de moderne druktechnieken is hij op een krantepagina niet groter of kleiner dan zijn publiciteitsbeluste voorganger de das. Dat deze komende mediaster onder de zoogdieren een beetje petieterig is, mag zijn carrière niet blokkeren. Otters stinken, maar daar merk je op een foto toch ook niks van?

Gelukkig heeft de ondergrondse, dat klinkt lekker amicaal en heeft meteen iets samenzweerderigs, een voorliefde voor bedreigde landschapselementen. In droge verwoaarlosede sloottaluds, oude grafstenen en andere kleinschalige hoogteverschillen in het landschap bouwt hij zijn complexe ondergrondse gangenstelsels. Door de kaalslag van het landschap tot monotone, egale vlakten worden zijn woonplaatsen sterk beïnvloed. Nog komt de ondergrondse in Zuid-Nederland voor en ook in Vlaanderen wordt hij door ken-

houden, maar enkele omstanders meenden dat de andere muizen niet uitgesloten mochten worden. Je reinste discriminatie, vonden ze, waarom wel de ondergrondse, maar niet de noordse of de rosse woelmuis in het programma betrekken. Ik wist het niet meer: was dit nu positief? Alle muizen in een bond, net als de vleermuizen? Ik begon te twijfelen, als dat maar goed gaat, zoveel samenwerking. Langzaam bouwde ik een luchtkasteel. Niet alleen voor alle muizen, maar richt de bond op alle knaagdieren. Doe haas en konijn er ook maar bij. Een expansiedrang maakte zich van mij meester. Ik kreeg het er warm van.

Knaagdieren, insekteneters, vleermuizen, haasachtigen, roofdieren, hoefdieren, zeezoogdieren: allemaal bij elkaar in één vereniging. Wordt het niet te utopisch. Stel je voor, één zoogdiervereniging in Nederland en in Vlaanderen: groot, inloedrijk, daadkrachtig. Alle zoogdieren profiteren ervan. Draaierig schrok ik wakker, miste de intimiteit van de ondergrondse, bezag het gewriemel rond de otter, voelde de opmars van de wasbeerhond en ik keek in Zoogdier. Ik rook versplintering, zwakte en onderlinge naijver. Zou het dan nooit tot samenwerking komen tussen zoogdierbeschermers? Kunnen die niet één vuist maken, in plaats van op elkaars koppen te timmeren?

Reinier Akkermans
Hoofdredacteur Zoogdier